

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 645/2015-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Chylom, PhD., Polereckého 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 3 Pv 464/2014 zo 16. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Chylom, PhD., Polereckého 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 3 Pv 464/2014 zo 16. júna 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina ČVS: ORP-1364/3-OEK-2011 z 20. mája 2014 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) obvinený zo spáchania zločinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c) a e) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Proti označenému uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra uznesením sp. zn. 3 Pv 464/2014 zo 16. júna 2014 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu uvádza, že „*podal návrh Generálnemu prokurátorovi SR na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní trestnom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku*“, pričom do podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo o jeho návrhu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) rozhodnuté. Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že okresná prokuratúra sa v napadnutom uznesení vôbec nevysporiadala s jeho námietkami uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa. Napadnuté uznesenie považuje sťažovateľ za svojvoľné a nepreskúmateľné.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 16. 06. 2014, sp. zn. 3 Pv/464/2014/5511-5 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 16. 06. 2014, sp. zn. 3 Pv/464/2014/5511-5 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

3. Okresná prokuratúra Žilina je povinná uhradiť peňažnú sumu vo výške 5.000,00 EUR [REDAKOVANÉ] ako primerané finančné zadosťučinenie do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresná prokuratúra prokuratúry Žilina je povinná uhradiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 EUR na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Juraja Chyla PhD... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon. Porušením zákona sa rozumie podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci.

Podľa § 366 ods. 1 Trestného poriadku ak generálny prokurátor zistí, že zákon bol porušený, vysloví uznesením, že napadnutým rozhodnutím alebo jeho časťou, alebo v konaní, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, bol porušený zákon v prospech alebo v neprospech obvineného.

Podľa § 366 ods. 2 Trestného poriadku ak bol zákon porušený, generálny prokurátor súčasne s výrokom podľa odseku 1 zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, prípadne aj chybné konanie, ktoré mu predchádzalo. Ak je nezákonný len niektorý výrok rozhodnutia a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší len tento výrok. Zruší aj ďalšie rozhodnutia policajta a prokurátora, ktoré na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujú, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že generálna prokuratúra uznesením č. k. IV Pz 170/14/1000-7 z 3. októbra 2014 vyhovelá návrhu sťažovateľa a dospela k záveru o porušení zákona v jeho neprospech, a podľa § 366 ods. 2 Trestného poriadku zrušila napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry, ako aj uznesenie vyšetrovateľa. Ústavný súd taktiež zistil, že následne bolo uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina z 3. novembra 2014 trestné stíhanie zastavené.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity právomoci ústavného súdu a je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04). Podstata a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť

využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ napadol uznesenie okresnej prokuratúry sp. zn. 3 Pv 464/2014 zo 16. júna 2014 návrhom podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku, v dôsledku čoho bolo napadnuté uznesenie preskúmané generálnou prokuratúrou, ktorá ho v rámci svojej právomoci zrušila. Právomoc generálnej prokuratúry rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015